

ІМ'Я & СИМВОЛ. САКРАЛЬНИЙ ЗМІСТ УКРАЇНСЬКОЇ АЗБУКИ

2. Азбука як божественне послання

Восьма тріада		
400	ou, 8 оукъ Грецькі омікрон та Іпси́лон ΟΥ / Ͱ	Філософське послання: Умудряя, умудряши. Подібно до іпсілона у грецькій мові, перед літерою У завжди була літера О (наприклад, роусь, оукраїна). Іноді замість нього був ужитим диграф «ou». 1. Шлях до Бога – це постійне вдосконалення. У зв'язку з цим літеру У (Ук) можна назвати вектором духовного розвитку людини, символізує шлях учня, який пізнає божественну премудрість, відштовхуючись від фундаментальної статичності «Твердо». У біблійній традиції Ук асоціюється з процесом «прищеплення» людського розуму до Божественної мудрості. 2. Графіка: Форма літери У нагадує розгалужену гілку або чашу на довгій ніжці. Позначає рослину, яка тягнеться до сонця, й асоціюється з учнем, який тягнеться до Світла. Символ вибору: шлях пізнання завжди вимагає обирати між істиною та оманю. 3. Етимологічно назва пов'язана зі словом «узи» (зв'язок). Навчання – це те, що прив'язує до істини, робить «учнями» (тими, хто в путях знання). У Біблії навчання (наука) – це насамперед виховання серця: «Навчи мене постанов Своїх» (Псалом 118) – прохання до Бога стати «Учителем». Лише той, хто стоїть Твердо на законі, може сприйняти справжню Науку (благодать). 4. Літера «У» означає число 400. Символіка завершення і переходу. У єврейській традиції 400 – це число, що символізує довгий період випробування перед визволенням (400 років у Єгипті). Справжнє знання (Ук) не дається швидко, оскільки це шлях довжиною в життя, який готує до переходу в іншу реальність. Наука має формувати здатність чути поклики Бога в повсякденному житті, бачити Його у всьому, що нас оточує. Укладаючи завіт із Авраамом, Бог заздалегідь попередив його про майбутню долю нащадків: «Знати знатимеш, що потомство твоє буде забродило в землі не своїй, і будуть служити їм, і будуть гнобити їх чотириста років» (Буття 15: 13, Дії 7: 6). 400 років були не просто часом страждань євреїв, а й періодом Божого довготерпіння щодо гріхів місцевих народів Ханаану (як зазначено далі у книзі Буття 15: 16: «бо досі ще не доповнилася провина аморея»). Після завершення цього чотирьохсотлітнього циклу Ізраїль вийшов із Єгипту з великим майном, а гріховні народи зазнали суду. У Старому Завіті чотириста виступає сумою, яка гарантує законність, стабільність і незворотність придбання. Коли померла Сарра, Авраам відмовився прийняти землю в дарунок від місцевих жителів і наполіг на чесній оплаті. Він заплатив Ефрону хеттеянину чотириста сиклів срібла за поле та печеру Махпела (Буття 23:15-16). Зазначена сума стала символом легального, вічного і незаперечного права патріархів на першу власну ділянку землі в Обітованій країні, де згодом були поховані Авраам, Ісаак, Яків та їхні дружини. Єврейська гематрія. Числу 400 відповідає остання, двадцять друга літера Тав (ת), перекладається як «знак», «печать» або «хрест». Графічно у давньому фінікійському та протоеврейському письмі вона виглядала

		саме як знак «+» або «X». У духовному вимірі літера Тав (і число 400) уособлює завершеність, фінал, підсумок та печать творіння. Вона закриває алфавіт, так само як 400 років у Єгипті закрили епоху мандрівних патріархів і відкрили епоху великого народу. У пророка Єзекіїля (Єзекіїля 9:4) ангел ставить «знак» (в оригіналі – літеру Тав) на чолах людей, які сумують за гріхи міста, щоб захистити їх від винищення. Для християн це стало пророчим прообразом хресного знамення і остаточної печаті спасіння через жертву Ісуса Христа. У букварі І. Федорова позначена словами: учитель, учите, ученик (принцип постійного і безперервного навчання).
500	Ф Фрьть Пишеться як грецька фіта Грецька фі Ф	Літера Ф (Ферт). У біблійному контексті перехід від «учня» (Ук) до «ферта» – це шлях від послуху до свободи синів Божих. 1. Графіка: Людина, що «підперла боки». Саме накреслення літери Ф візуально нагадує людину, яка стоїть впевнено, поставивши руки на пояс. Жест самодостатності та тріумфу, людина не зігнута під тягарем невігластва чи страху і розправила плечі. Реалізує біблійний принцип: «Пізнаєте істину, і істина визволить вас» (Івана 8: 32). Отже, Ферт – це той, кого істина зробила вільним. 2. Праота і Краса. У давнину про людину, яка поводитися впевнено і гідно, казали «стоїть фертом». Не є гординею, втілює благородство духу людини, яка знає, що вона створена за образом Бога, і несе цей образ із честю. «Краса святості», коли внутрішнє світло виходить назовні через поставу та вчинки. Коли попередні літери «ліпили» людину, то на етапі «Ф» людина набуває цілісності, має власну думку і власну волю в Бозі. 3. Літера «Ф» означає число 500, яке позначає велику милість та прощення (у притчах часто згадуються борги у 500 динарів). Справжня свобода («Ферт») приходить лише тоді, коли людина вміє прощати і сама є прощеною. Це свобода від боргів минулого. У Новому Завіті це число використовується Ісусом Христом для ілюстрації безмежної Божої милості до найбільших грішників: У домі фарисея Симона Ісус розповів притчу: «Один кредитор мав двох боржників: один був винен п'ятсот динаріїв, а другий – п'ятдесят. Оскільки вони не мали чим віддати, він простив обом» (Луки 7: 41-42). Борг у 500 динарів (величезна сума, що дорівнювала майже дворічній заробітній платі робітника) символізує людину, яка усвідомлює глибину свого падіння. Ісус показує, що Божа благодать здатна покрити та повністю скасувати навіть такий колосальний духовний борг, народжуючи в серці людини найбільшу любов у відповідь. Число 500 виступає головним історичним та юридичним доказом перемоги Ісуса над смертю. Апостол Павло, доводячи реальність Воскресіння, пише: «Потім з'явився Він разом більш як п'ятистам браттям, з яких більшість живе й донині, а деякі й спочили» (1 Коринтян 15: 6). Ця подія уособлює величну повноту свідків. Вона перетворює Воскресіння з приватної події для вузького кола учнів на публічний, масштабний тріумф Нового Завіту, який дав потужний поштовх для народження всесвітньої Церкви. Єврейська гематрія. Оскільки класичний єврейський алфавіт завершується літерою Тав (400), для позначення числа 500 в юдейській традиції використовують або комбінацію літер (פ"ה – Тав + Коф), або кінцеву форму літери Хаф (ה) у розширеній системі (Отіот Софіт). Літера Хаф перекладається як «долоня». У поєднанні із числовим значенням 500

		символізує відкриту Божу руку, яка тримає все творіння, щедро виливає благодать на грішників та відкриває двері спасіння. У букварі І. Федорова позначена словами: філософ, философит, Филлип, Филимон, Фотий, Ферапонт, фараон, фарисей, фелонь.
600	Х хѣрь Грецька хі Х	Філософське послання: д-р. «хвалить». швидше за усе назва літери походить від грецького χεῖρ – «рука» або χαῖρ. Назва цієї літери є джерелом походження слова «хір». 1. Кульмінація шляху духовного росту. Перехід від Ф (Ферт) – свободи та самоствердження особистості до Х (Хѣрь) відкриває головну таємницю Біблії: справжня свобода досягає свого піку лише в добровільному служінні та любові, символом яких є Хрест. 2. Чому після «свободи» йде «Хрест»? Лише вільна людина може посправжньому себе подарувати. Вільна особистість (Ферт) не є рабом страху чи обставин, тому добровільно обирає шлях Х (Христа) – шлях перетину своєї волі з волею Божою. Це не обмеження, а найвищий прояв сили: «Ніхто в Мене його [життя] не бере, але Я Сам від Себе кладу його. Маю владу віддати його, і маю владу прийняти його знову. Цю заповідь узяв Я від Отця Свого» (Іоанна 10: 18). 3. Графіка: Перехрестя світів. Літера Х – це ідеальне відображення зустрічі двох прямих. Точка, де Небесне (вертикаль) зустрічається з Земним (горизонталь). У центрі цього перехрестя розташовано Людину. У слов'янській традиції це також знак захисту та освячення простору на всі чотири сторони світу. Назва літери (Хѣрь) у давнину була скороченням від «Херувим» (ангельський чин) або прямо вказувала на ім'я «Христос». Хрест (Х) очищує світло людини від залишків гордині, роблячи його кришталевим чистим. 4. Літера «Х» означає число 600. Будучи похідним від числа 6 (числа людини та земної праці), помноженим на 100 (символ повної міри), шістсот уособлює момент, коли людські сили чи гріхи доходять до свого абсолютного піку, після чого втручається Сам Бог. Книга Буття фіксує момент початку Всесвітнього потопу: «А Ной був віку шестисот років, як стався потоп, вода на землі» (Буття 7: 6). Настання 600-го року життя Ноя символізувало, що чаша терпіння Бога щодо гріхів тогочасного світу переповнилася. Земна цивілізація дійшла до своєї духовної межі (піку людського числа 6), і цей рік став точкою повного перезавантаження планети. Ковчег відкрився також у шістсот першому році життя Ноя (Буття 8: 13), що ознаменувало початок нової ери. Уособлення максимальної земної сили. Коли євреї вийшли з Єгипту, фараон кинувся навздогін, зібравши найкраще військо: «І взяв він шістсот добірних колісниць, та й усі колісничі Єгипту» (Вихід 14: 7). Ці 600 колісниць уособлювали непереможну на той час військову машину, яку Бог згодом повністю знищив у водах Червоного моря. Навіть у часи царювання Давида його особисту гвардію та надійну опору складали «гаттяни, шістсот чоловік, що прийшли за ним із Гату» (2 Самуїлова 15: 18). Велетень Голіаф, який уособлював грубу матеріальну силу, мав залізний наконечник списа вагою рівно шістсот сиклів заліза (1 Самуїлова 17: 7). У часи найбільшого розквіту Книга Царів зазначає: «А вага золота, що приходило для Соломона за один рік, була шістсот шістдесят шість талантів золота» (1 Царів 10: 14). Тут число 600 виступає базою для суми, яка в Новому Завіті (в Об'явленні) трансформується у «число звіра» (666). Вона показує, що навіть засноване на Божих обітницях царство, коли

	накопичує надмірне матеріальне багатство, ризикує підійти до межі духовної деградації. Єврейська гематрія. Для позначення числа 600 використовують комбінацію літер (ת"ת – Тав + Реш, тобто 400 + 200), або кінцеву форму літери Мем (ם) у розширеній системі алфавіту (Отіот Софіт). Закрита літера Мем традиційно символізує приховані таємниці, запечатаність та фінал певного процесу. У поєднанні із числовим значенням 600 це ідеально відображає біблійний зміст числа: закриття старої гріховної епохи перед Потопом та досягнення повної, остаточної межі людських задумів перед Божим судом. У букварі І. Федорова позначена словами: Христос, хва (хвалит)
1. Підсумок кроку У: без «Ука» (навчання) «Твердість» може стати фанатизмом, а «Слово» – мертвою буквою. Наука оживляє дух і веде до самих глибин буття. 2. Підсумок кроку Ф: бути «Фертом» – означає стояти в істині так міцно, щоб жоден вітер сумнівів не міг похитнути, фінальний акорд становлення людського «Я» як віддзеркалення Божого Світла. 3. Підсумок кроку Х. «Аз єсть свѣт» трактується таким чином: «Я є світло, бо я знайшов своє перехрестя з Богом». Це момент причетності, де людське і божественне стають єдиним «Х».	

Далі буде.